

Rolde Grolloërstraat 5

QuickScan

JM ecologie b.v., 2021

QuickScan Rolde, Grolloërstraat 5

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming

Rapportnummer

R21.042

Status

1.0 (definitief)

Datum

16-03-2021

Opdrachtgever

RHO Adviseurs
Druifstreek 72-C
8911 LH Leeuwarden

Auteur

Jessica Hovius

Controle

Henri Zomer

Voorpagina

Zuid- en westzijde van het plangebied

Te citeren als

Hovius, J., 2021. QuickScan Rolde, Grolloërstraat 5; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming. Rapport R21.042 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Wetterwille 9
8401 GB Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Globale ligging	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland	3
1.4	Scope van de QuickScan	4
1.5	Werkwijze	5
2	Beschrijving locatie en ingreep	6
2.1	Locatie.....	6
2.2	Ingreep.....	7
3	Resultaten veldbezoek en bureaustudie	9
3.1	Vogels.....	9
3.2	Vleermuizen	10
3.3	Overige zoogdieren.....	11
3.4	Amfibieën.....	11
3.5	Reptielen	11
3.6	Dagvlinders en libellen.....	12
3.7	Overige fauna.....	13
3.8	Vaatplanten	13
4	Effecten en gevolgen.....	14
4.1	Overzicht beschermde soorten.....	14
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	14
5	Mitigerende maatregelen	16
5.1	Jaarrond beschermde broedvogels; nader onderzoek	16
5.2	Algemene broedvogels; mitigatie	17
5.3	Vleermuizen; nader onderzoek en mitigatie	17
6	Conclusie.....	19
	Geraadpleegde bronnen.....	20

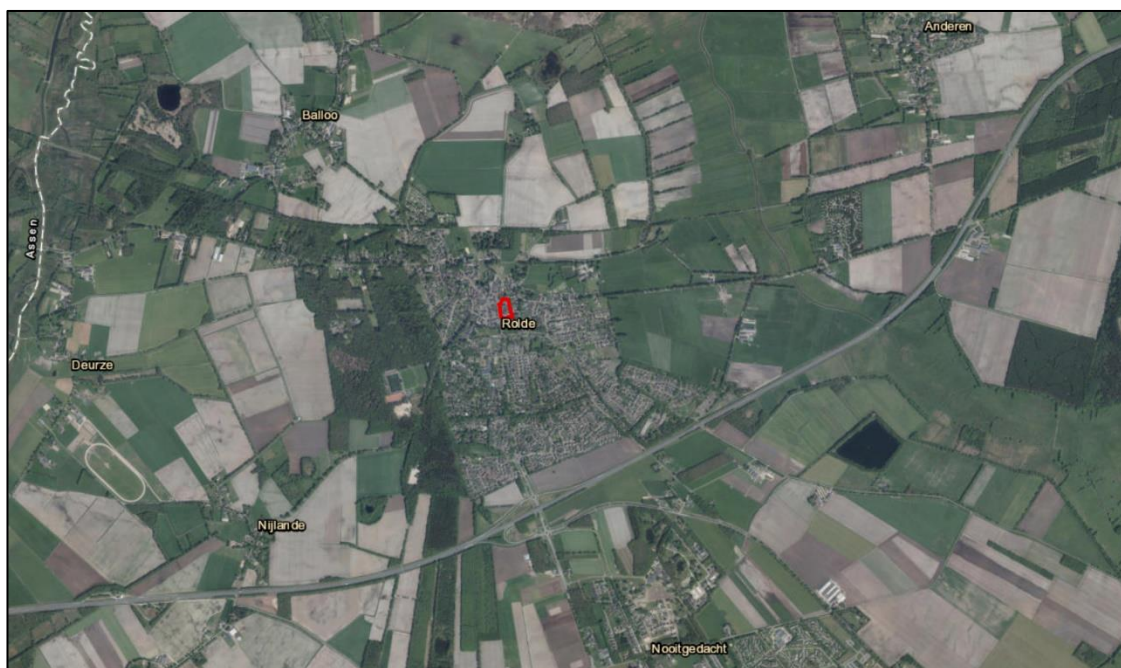
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van RHO adviseurs heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd aan de percelen Grolloërstraat 1, 5 en 7, gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe. De opdrachtgever is voornemens de bebouwing (een supermarkt), inclusief parkeervoorzieningen te slopen. In ruil voor de sloop van de bestaande bebouwing wordt een nieuw gebouw (supermarkt) met een netto vloeroppervlak van 1.433 vierkante meter gerealiseerd. Op de percelen naast de te slopen bebouwing heeft een hotel gestaan. Dit hotel is in 2019 gesloopt. Het plangebied krijgt gedeeltelijk een nieuwe inrichting in de vorm van bomen en nieuwe parkeerplaatsen.

1.2 Globale ligging

Het plangebied is gelegen in het centrum van Rolde. Rolde ligt ten oosten van de stad Assen. Rondom Rolde liggen de dorpen, Balloo, Anderen, Nijlande en Nooitgedacht. De omgeving van het plangebied heeft een dorps karakter. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied in Rolde, aangegeven met een rode lijn. (Bron achtergrond: Esri)

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving. Na de decentralisatie (2017) zijn enkele provincies andere namen gaan voeren voor de NNN. Provincie Fryslân gebruikt weer de voormalige naam Ecologische hoofdstructuur (EHS). Tevens kent de Provincie Fryslân beschermde Ganzenfoeragegebieden.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat alle provincies en het Rijk de voorheen geldende "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012" aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. Bij voorliggende toetsing is ervan uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en onwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen een of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande bestemmingswijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Er wordt in deze QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuur netwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied/Ganzenfoerageergebied) en bescherming Houtopstanden.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande verandering in het bestemmingsbesluit meerdere jaren wordt, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog Jessica Hovius van JM ecologie b.v. op 9 maart 2021. Het bezoek is uitgevoerd van 08:30 tot 09:30 uur, bij 5°C en 2 Bft, op een bewolkte en mistige dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

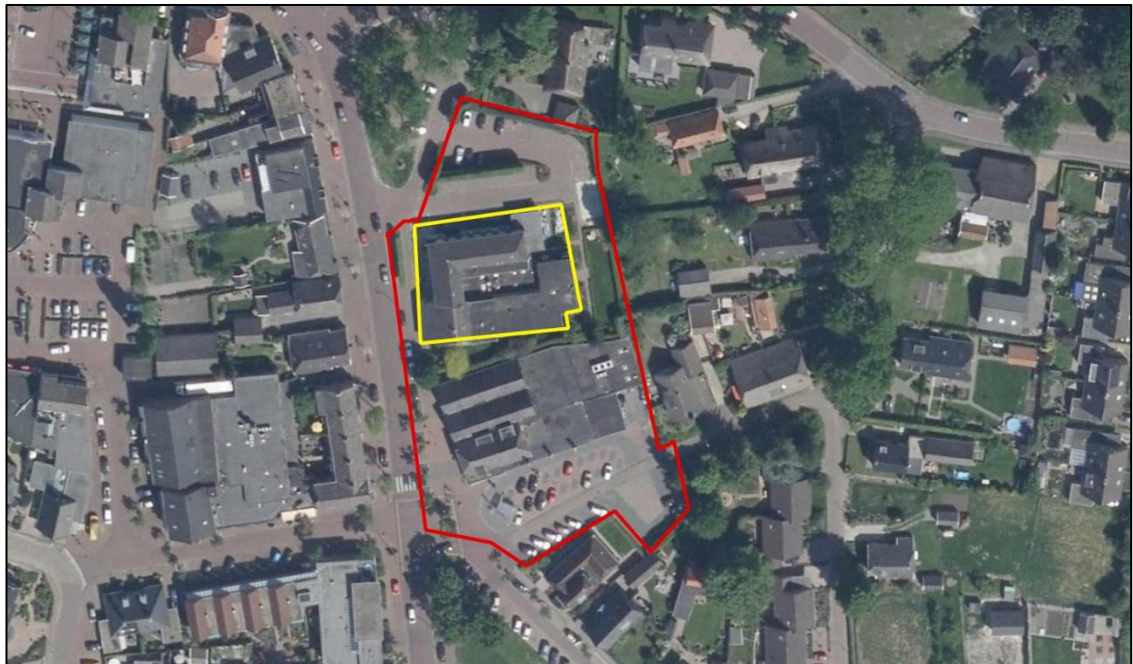
De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatsvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in het centrum van Rolde, aan de Grolloërstraat 5, percelen Grolloërstraat 1 en 7 zijn ook onderdeel van het plangebied. Rolde ligt ten oosten van de stad Assen. Rondom Rolde liggen de dorpen, Balloo, Anderen, Nijlande en Nooitgedacht. Rondom het plangebied staan woonhuizen, winkels en er is veel groen in de omgeving. De wijdere omgeving van het plangebied heeft een landelijk karakter, met bossen, houtwallen, boerderijen en agrarische percelen.

Binnen het plangebied bevindt zich een supermarkt, een parkeerplaats en een braakliggend terrein waar voorheen een hotel gevestigd was (gele kader afbeelding 2.1). Dit hotel is in 2019 gesloopt. Het dak van de supermarkt bestaat aan de oostzijde uit een plat dak met bitumineuze dakbedekking. De westzijde van het dak bestaat uit drie zadeldaken bedekt met dakpannen. Het zuiden en oosten van het plangebied grenst aan particuliere gronden. Langs de westzijde van het plangebied loopt de Grolloërstraat. Langs deze straat en binnen het plangebied staat een rij bomen.

Afbeelding 2.1. Begrenzing van het plangebied (rood kader), het gele kader geeft de locatie van het voormalige hotel aan. (Bron achtergrond: Esri)

Afbeelding 2.2. Westzijde van de supermarkt.

Afbeelding 2.3. Braakliggend terrein gezien vanaf noorden.

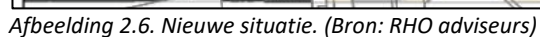
Afbeelding 2.4. Zuidzijde plangebied.

Afbeelding 2.5. Zolder supermarkt.

2.2 Ingreep

Het plan is om het plangebied te (her)ontwikkelen ten behoeve van één supermarkt. De huidige supermarkt zal worden gesloopt. Er zal 1 boom verwijderd worden en de parkeerplaatsen worden deels opnieuw ingedeeld. Het braakliggende terrein zal bouwrijp gemaakt moeten worden. Daarnaast zullen er verscheidene nieuwe bomen geplant worden. De nieuwe supermarkt zal een netto vloeroppervlak krijgen van 1.433 vierkante meter (afbeelding 2.6). Er worden ten behoeve van de werkzaamheden geen watergangen of andere bosschages aangetast. Op het moment van schrijven is het nog onbekend wanneer de opdrachtgever voornemens is te starten met de werkzaamheden.

3 Resultaten veldbezoek en bureaustudie

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 16 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Daarnaast zijn van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart en zwarte specht. Indien sprake is van een ecologisch zwaarwegende reden voor één of meerdere van deze soorten, dan worden deze hieronder behandeld onder 'Jaarrond beschermd'. Zo niet, dan worden deze soorten net als overige broedvogels behandeld onder 'Algemene broedvogels'.

Jaarrond beschermd

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar jaarrond beschermde nesten in en binnen de verstoringszone van het plangebied. In de bomen binnen de verstoringszone zijn geen potentieel jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het pand zelf is echter wel geschikt als broedlocatie voor de huismus en gierzwaluw. Rondom het plangebied zijn ook woonhuizen aanwezig waarin zich mogelijk nesten van huismus en gierzwaluw kunnen bevinden onder de dakpannen. Deze potentiële nestlocaties bevinden zich op circa 22 meter afstand tot het plangebied, maar buiten de verstoringzone van deze aan stedelijke omstandigheden aangepaste vogelsoorten. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw binnen de verstoringszone van het plangebied kan niet uitgesloten worden.

Consequenties van de ingreep op nesten van huismus en gierzwaluw staan beschreven in paragraaf 4.2.

Algemene broedvogels

In en rondom het pand kunnen diverse algemene broedvogels tot broeden komen in het broedseizoen, zoals diverse zangvogels onder het pannendak van de supermarkt, in bomen en struiken. Daarnaast kunnen groundbroeders als de scholekster op het braakliggende terrein naast het de supermarkt tot broeden komen.

Consequenties van de ingreep op algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foeragegebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foeragegebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foeragegebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foeragegebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foeragegebieden. Het ongeschikt maken van een foeragegebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

Het gehele pand is gecontroleerd op de aanwezigheid van invliegmogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuizen, die toegang bieden tot potentiële verblijfplaatsen. Daarnaast zijn alle bomen binnen een straal van 250 meter gecontroleerd op geschikte holtes voor mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Er zijn geen geschikte boomholtes aangetroffen. Echter is er op de zolder van de supermarkt bij het middelste zadeldak vleermuismest aangetroffen. Er zijn invliegopeningen doordat er kieren zijn in de houten nokbetimmering. De aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen kan hierdoor niet uitgesloten worden.

Afbeelding 2.7. Zolder met kieren.

Afbeelding 2.8. Vleermuismest.

Vliegroutes

Aan de westzijde van het plangebied, langs de Grolloërstraat bevindt zich een bomenrij die mogelijk dienst doet als vliegrouteondersteuning voor vleermuizen. Omdat er zich potentiële verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen in en rond het plangebied bevinden, valt niet uit te sluiten dat deze bomenlaan een essentiële vliegroute betreft. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute in de omgeving van het plangebied kan hierdoor niet worden uitgesloten.

Foerageergebied

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Aangezien er in de omgeving van het plangebied genoeg minstens even geschikt foerageergebied aanwezig is, wordt het plangebied niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

Consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.3 Overige zoogdieren

In de omgeving van Rolde komen diverse beschermde zoogdiersoorten voor zoals bever, das, eekhoorn, steenmarter en wolf. Doordat het plangebied zich in het centrum van Rolde bevindt, met veel bebouwing en menselijke activiteit, kan de aanwezigheid van de das en de wolf uitgesloten worden. De aanwezigheid van de bever kan uitgesloten worden doordat er geen geschikte watergangen in de verstoringszone van het plangebied aanwezig zijn.

Eekhoorn

Het leefgebied van de eekhoorn bestaat uit loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook tuinen, parken en houtwallen in de omgeving van bos voldoen aan het leefgebied. Wanneer er voldoende voedsel te vinden is komen eekhoorns ook voor in bebouwd gebied (Zoogdierverseniging, z.d.). In en rond het plangebied zijn bomen onderzocht op geschikte holten en mogelijke nesten van de eekhoorn, deze zijn niet aangetroffen. Mogelijk gebruikt de eekhoorn het plangebied en de omgeving van het plangebied wel als foerageergebied. Echter is er in de omgeving genoeg, en minstens even geschikt foerageergebied waardoor essentieel leefgebied, in en rond de verstoringszone van het plangebied, van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Steenmarter

Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen van de steenmarter aangetroffen in (de nabijheid) het plangebied. Het plangebied is mogelijk geschikt als foerageergebied voor de steenmarter, maar wordt niet als essentieel aangemerkt vanwege de hoeveelheid even geschikt alternatief foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied. Verblijfplaatsen van de steenmarter worden binnen het plangebied niet verwacht vanwege het ontbreken van sporen en geschikte plekken.

3.4 Amfibieën

In de omgeving van Rolde komen diverse beschermde amfibieënsoorten voor, zoals alpenwatersalamander, heikikker en poelkikker. Deze soorten worden zelden in bebouwd gebied waargenomen en tevens ontbreken geschikte waterlichamen of geschikt landhabitat binnen het plangebied en in de omgeving.

3.5 Reptielen

In de omgeving van Rolde komen diverse beschermde reptielensoorten voor zoals de adder, hazelworm en levendbarende hagedis. De mogelijkheid van aan- en/of afwezigheid van deze soorten in het plangebied wordt hieronder uitgelicht.

Adder

In de wijde omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van de adder. De dichtstbijzijnde waarneming ligt op een afstand van circa 1,5 kilometer van het plangebied, richting het oosten (NDFP, z.d.). Adders komen in Nederland voor op de hogere zandgronden.

In de winter worden konijnenholen of holten tussen wortels van bomen gebruikt als winterverblijfplaats. Meestal zijn deze verblijfplaatsen gelegen op zuidhellingen die begroeid zijn met dichte, ondoordringbare vegetatie zoals bramenstruiken. Dit is gunstig in het voorjaar, omdat de adder dan op een veilige beschutte plek kunnen opwarmen in de zon. In de zomermaanden zijn adders erg actief en zijn maar kort op de favoriete zonplekken te vinden (RAVON, z.d.). In en rond het plangebied ontbreekt het aan geschikt habitat voor de adder. De aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel leefgebied voor de adder in het plangebied kan daardoor uitgesloten worden.

Hazelworm

Hazelwormen brengen het grootste deel van de dag door onder vegetatie en dood hout, of ze verblijven in holen in de grond. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige en dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen en kalkgraslanden. De meeste waarnemingen van de hazelworm worden gedaan in bos- en heideterreinen (RAVON, z.d.). Een dergelijk leefgebied ontbreekt in het plangebied waardoor de aanwezigheid van de hazelworm in het plangebied uitgesloten kan worden.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis prefereert heide en hoogveen als leefgebied. Daarnaast komt de soort voor in open bossen en ruige graslanden, en een beperkt deel in duingebied. Het is een vochtminnende soort die in voorgenoemde leefgebieden voorkomt op oevers en vochtigere delen (RAVON, z.d.). Het plangebied voldoet niet aan de bovengenoemde eisen die de levendbarende hagedis aan het leefgebied stelt. De aanwezigheid van de levendbarende hagedis in het plangebied is daarmee uitgesloten.

3.6 Dagvlinders en libellen

In de omgeving van Rolde komen diverse beschermde dagvlinder- en libellensoorten voor zoals gentiaanblauwtje, grote vos, grote weerschijnvlinder, kommavvlinder en gevlekte witsnuitlibel. De mogelijkheid van aan- en/of afwezigheid van deze soorten in het plangebied wordt hieronder uitgelicht.

Gentiaanblauwtje

Het gentiaanblauwtje heeft als waardplant de klokjesgentiaan. Het leefgebied bestaat uit natte heide, vochtige schrale graslanden en blauwgraslanden (Vlinderstichting, z.d.). Een dergelijk leefgebied is niet aanwezig in het plangebied waardoor de aanwezigheid van essentieel leefgebied van het gentiaanblauwtje uitgesloten kan worden.

Grote vos

De grote vos leeft in vochtige, open bossen, bij bosranden, boomgaarden en locaties met grote vrijstaande bomen. De boomsoorten die de grote vos prefereert zijn de iep, zoete kers en sommige wilgensoorten (Vlinderstichting z.d.). Deze boomsoorten zijn niet aangetroffen in en rond het plangebied. Essentieel leefgebied voor de grote vos kan daarom worden uitgesloten binnen de verstoringszone van het tracé.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De grote weerschijnvlinder prefereert vooral de boswilg en soms de grauwe wilg als waardplant (Vlinderstichting z.d.). Door het ontbreken van geschikt habitat binnen de verstoringszone van het plangebied, kan essentieel leefgebied voor de grote weerschijnvlinder uitgesloten worden.

Kommavlinder

De kommavlinder leeft in droge, schrale open graslanden, duinen en gevarieerde heide (Vlinderstichting, z.d.). Dergelijk leefgebied is niet aanwezig binnen de verstoringszone van het plangebied waardoor essentieel leefgebied voor de kommavlinder kan worden uitgesloten.

Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel leeft in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen (Vlinderstichting, z.d.). Door het ontbreken van geschikt leefgebied kan de aanwezigheid van de gevlekte witsnuitlibel in en binnen de verstoringszone van het plangebied uitgesloten worden

3.7 Overige fauna

Overige beschermde diersoorten zoals, vissen, kreeftachtigen en weekdieren zijn niet bekend in de omgeving van het plangebied en worden ook niet verwacht op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreidingsgegevens.

3.8 Vaatplanten

De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het rivierengebied of in het heuvelland van Zuid Limburg. Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Jaarrond beschermde broedvogels	Huismus en gierzwaluw	3.10	Potentieel
Algemene broedvogels	Diverse soorten	3.10	Potentieel
Vleermuizen	Diverse gebouwbewonende vleermuizen (verblijfplaatsen en vliegroutes)	3.5	Waarschijnlijk

Tabel 4.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden.

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Jaarrond beschermde broedvogels

De supermarkt is mogelijk geschikt als broedlocatie voor de huismus en gierzwaluw. Door het slopen van de supermarkt, kunnen eventuele aanwezige verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen verloren gaan. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.1 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Algemene broedvogels

In het plangebied en binnen de verstoringszone hiervan kunnen meerdere algemene broedvogels tot broeden komen. Bij de sloop van het pand kunnen nesten van broedende vogels verloren gaan. Ook kan er, wanneer werkzaamheden in de buurt van in gebruik zijnde nesten worden uitgevoerd, verstoring optreden. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.2 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Vleermuizen

Op de zolder van de supermarkt bevinden zich mogelijk, kraam- zomer- en paarverblijfplaatsen van één of meerdere soorten gebouwbewonende vleermuizen. De bomenlaan aan de westkant van het plangebied dient mogelijk als essentiële vliegroute voor vleermuizen. Ten behoeve van de werkzaamheden zal er één boom aan de westkant verwijderd worden. Echter zal dit de functionaliteit van de mogelijk vliegroute niet negatief beïnvloeden. Wel kan er door het gebruik van bouwverlichting,

---

lichtverstoring optreden. Het slopen van de supermarkt kan tot gevolg hebben dat eventuele verblijfplaatsen verdwijnen. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.3 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

5 Mitigerende maatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Jaarrond beschermde broedvogels	Huismus en gierzwaluw	3.10	Potentieel	Nader onderzoek
Algemene broedvogels	Diverse soorten	3.10	Potentieel	Mitigatie
Vleermuizen	Diverse gebouwbewonende soorten (verblijfplaatsen en vliegroutes)	3.5	Waarschijnlijk	Nader onderzoek + mitigatie

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is.

5.1 Jaarrond beschermde broedvogels; nader onderzoek

Huismus en gierzwaluw

In het dak van de supermarkt bevinden zich mogelijk jaarrond beschermde nesten van de huismus en gierzwaluw. Het verwijderen, ontoegankelijk of ongeschikt maken van deze potentiële nestplaatsen is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Daarom moet, voordat de werkzaamheden van start kunnen gaan, eerst nader onderzoek worden uitgevoerd om de aanwezigheid van nestplaatsen te bevestigen dan wel uit te sluiten.

Het nader onderzoek naar huismus bestaat uit minstens 2 veldbezoeken die overdag worden afgelegd in de periode van 1 april tot 20 juni met een tussenpose van minstens 10 dagen tussen de veldbezoeken. Een bezoek heeft een lengte van een half uur.

Het nader onderzoek naar gierzwaluw bestaat uit minstens 3 veldbezoeken tussen 1 juni en 15 juli, met een tussenpose van ten minste 10 dagen tussen de veldbezoeken. De bezoeken worden uitgevoerd tussen 2 uur voor zonsondergang en zonsondergang.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er geen nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig zijn, is er geen belemmering meer vanuit de Wet natuurbescherming voor wat betreft de bescherming van jaarrond beschermde vogelnesten. Indien er echter nesten van één of beide soorten worden aangetroffen, dient er eerst een ontheffing op de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de Provincie. Om deze ontheffing te verkrijgen, moeten er mitigerende maatregelen worden genomen door bijvoorbeeld het aanbieden van alternatieve nestgelegenheden in de omgeving.

5.2 Algemene broedvogels; mitigatie

Algemene broedvogels

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen:

Broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden moeten voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Dit kan op verschillende manieren.

- Door het plaatsen van (fluit)linten op het braakliggende terrein kunnen grondbroeders buiten het plangebied gehouden worden;
- Door het van tevoren kappen van bomen en struiken binnen het plangebied is er geen nestgelegenheid meer voor verschillende soorten zangvogels zoals merel, houtduif, en zwartkop;

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen:

- Het plan- en verstoringsgebied dient eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

5.3 Vleermuizen; nader onderzoek en mitigatie

De zolder van de supermarkt dient mogelijk als kraam-, zomer- of paarverblijfplaats voor vleermuizen. Het verwijderen, ontoegankelijk maken of verstoren van dergelijke verblijfplaatsen is een overtreding van de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming. Er dient doormiddel van nader onderzoek te worden uitgezocht of vleermuizen daadwerkelijk verblijven op de zolder van de supermarkt. Daarnaast vormt de bomenlaan aan de westzijde van het plangebied een mogelijke essentiële vliegroute. Het verstoren van essentiële vliegroutes is een overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Daarom dienen onderstaande mitigerende maatregelen in acht worden genomen.

Nader onderzoek verblijven

Het nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paarverblijven van vleermuizen bestaat uit vijf veldbezoeken. Drie van deze bezoeken moeten plaatsvinden tussen 15 mei en 15 juli, met tussenposes van minstens 20 dagen tussen de bezoeken. Minstens één van de drie bezoeken moet 's ochtends voor zonsopkomst worden uitgevoerd, de overige bezoeken worden 's avonds na zonsondergang uitgevoerd. In het najaar, tussen 15 augustus en 1 oktober, moeten nog twee bezoeken worden uitgevoerd, rond middernacht. Tussen deze bezoeken moet minstens 20 dagen zitten. De bezoeken mogen alleen uitgevoerd worden als de weersomstandigheden binnen de grenzen van het vleermuisprotocol vallen.

Mitigatie vliegroute

De omgeving van de werkzaamheden kan door vleermuizen in gebruik zijn als vliegroute. Er moet tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met het vermijden van extra lichtoverlast op potentiële vliegroutes. Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst, dan dienen onderstaande mitigerende maatregelen opgevolgd te worden.

Mitigerende maatregelen:

- Extra lichtoverlast tijdens de werkzaamheden moet worden voorkomen door het licht weg te draaien van bebouwing en bomen;
- Indien verlichting gevoerd moet worden dient er gekozen te worden voor amberkleurige verlichting.

6 Conclusie

In opdracht van RHO adviseurs heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd aan de percelen Grolloërstraat 1, 5 en 7, gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe. De opdrachtgever is voornemens de bebouwing (een supermarkt), inclusief parkeervoorzieningen te slopen. In ruil voor de sloop van de bestaande bebouwing wordt een nieuw gebouw (supermarkt) met een netto vloeroppervlak van 1.433 vierkante meter gerealiseerd. Om eventuele strijdigheden van de beoogde werkzaamheden en de toekomstige situatie met de Wet natuurbescherming (Wnb) op te sporen, is door JM ecologie een QuickScan uitgevoerd op de locatie.

Uit de QuickScan is gebleken dat er mogelijk jaarrond beschermde nesten van de huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, aanwezig zijn in de te slopen supermarkt. Om aan- of afwezigheid van deze soorten aan te tonen dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden. Daarnaast dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden ten aanzien van lichtverstoring op mogelijk essentiële vliegroutes voor vleermuizen. Ook voor algemene broedvogels dienen er mitigerende maatregelen genomen worden wanneer er niet buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen kan het plangebied preventief broedvogelvrij gehouden worden. De werking van de preventieve maatregelen dient gecontroleerd te worden door een ter zake kundig ecooloog. Indien gestart wordt te midden van het broedseizoen dient door een ter zake kundig ecooloog het plangebied, voorafgaand aan de werkzaamheden, gecontroleerd te worden op actieve broedgevallen.

Gorredijk, maart 2021
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDF), geraadpleegd op 4 maart 2021.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdierverseniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina gentiaanblauwtje. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/gentiaanblauwtje>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina grote weerschijnvlinder. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-weerschijnvlinder>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina grote vos. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-vos>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina kommavlinder. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/kommavlinder>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina gevlekte witsnuitlibel. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/gevlekte-witsnuitlibel>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina adder. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/adder>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina hazelworm. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/hazelworm>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina levendbarende hagedis. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/levendbarende-hagedis>
- Zoogdierverseniging (z.d.). Informatiepagina eekhoorn. Geraadpleegd van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>